

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 31.08.1981, sp. zn. 6 Cz 49/81, ECLI:CZ:NS:1981:6.CZ.49.1981.1

Číslo: 41/1983

Právní věta: Povinnost organizace vydat pracovníkovi při skončení pracovního poměru potvrzení o zaměstnání (§ 60 odst. 1 zák. práce) a posudek o jeho pracovní činnosti (§ 60 odst. 2, věta druhá, zák. práce) nezávisí na výsledku občanského soudního řízení o neplatnosti skončení pracovního poměru, nýbrž jen na skončení pracovního poměru.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 31.08.1981

Spisová značka: 6 Cz 49/81

Číslo rozhodnutí: 41

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Organizace socialistické, Pracovní poměr, Řízení před soudem, Skončení pracovního poměru, Sociální zabezpečení

Předpisy: 65/1965 Sb. § 60

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 41/1983 sb. rozh.

Povinnost organizace vydat pracovníkovi při skončení pracovního poměru potvrzení o zaměstnání (§ 60 odst. 1 zák. práce) a posudek o jeho pracovní činnosti (§ 60 odst. 2, věta druhá, zák. práce) nezávisí na výsledku občanského soudního řízení o neplatnosti skončení pracovního poměru, nýbrž jen na skončení pracovního poměru.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 31. 8. 1981, [6 Cz 49/81](#))

Žalovaná organizace dala žalobci výpověď pracovního poměru podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. f) zák. práce s tím, že pracovní poměr končí uplynutím výpovědní lhůty dnem 30. 4. 1978. Žalobce napadl žalobou u soudu platnost skončení pracovního poměru k uvedenému dni a protože mu organizace nevydala při skončení pracovního poměru potvrzení o zaměstnání ani posudek o pracovní činnosti, domáhal se i splnění této povinnosti. Před jednáním u soudu žalobce 27. 6. 1978 oznámil, že potvrzení o zaměstnání mu bylo doručeno poštou 4. 6. 1978 a že nato mu zástupkyně žalované organizace předala i vypracovaný posudek o pracovní činnosti. Potom vzal žalobce žalobu zpět s tím, že požadoval, aby mu byla přiznána náhrada nákladů řízení v celkové částce 192,20 Kčs.

Obvodní soud pro Prahu 2 zastavil řízení podle ustanovení § 63 odst. 3 o. s. ř. usnesením z 27. 6. 1978 č. j. 14 C 128/78-6 a pak doplňujícím usnesením z 18. 7. 1978 č. j. 14 C 128/78-7 rozhodl, že žalobci se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení. Podle názoru soudu prvního stupně nepřichází nárok žalobce na náhradu nákladů řízení podle ustanovení § 146 odst. 2 o. s. ř. v úvahu, neboť žalovaná organizace nebyla povinna vydat žalobci požadovaná potvrzení, když jí vzhledem k soudnímu sporu o neplatnost výpovědi nebylo dosud známo, zda výpověď byla či nebyla platná, a tedy ani to, zda pracovní poměr dosud trval. Z toho důvodu žalovaná organizace nezavinila, že řízení muselo být zastaveno.

K odvolání žalobce jednal ve věci městský soud v Praze, který svým usnesením potvrdil usnesení soudu prvního stupně. Odvolací soud vycházel rovněž z názoru, že žaloba byla podána předčasně, protože nebyla dosud pravomocně vyšetřena otázka platnosti výpovědi a tak nebyly dány podmínky pro rozhodnutí o náhradě nákladů řízení podle ustanovení § 146 odst. 2, věta druhá, o. s. ř.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že oběma usneseními soudů obou stupňů byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Podle ustanovení § 45 odst. 1 zák. práce byla-li dána výpověď, skončí pracovní poměr uplynutím výpovědní lhůty.

Podle ustanovení § 60 odst. 1 zák. práce je organizace povinna při skončení pracovního poměru vydat pracovníku potvrzení o zaměstnání.

Podle ustanovení § 60 odst. 2, věta druhá, zák. práce musí organizace při skončení pracovního poměru vydat pracovníku posudek o jeho pracovní činnosti.

Podle ustanovení § 146 odst. 2, věta druhá, o. s. ř. v případě, že byl pro chování odpůrce vzat zpět návrh, který byl podán důvodně, je povinen hradit náklady řízení odpůrce.

Těmito zásadami se soudy obou stupňů v projednávané věci neřídily.

Byla-li dána výpověď, pracovní poměr skončí uplynutím výpovědní lhůty. V takovém případě nastává povinnost organizace (vyplývající z ustanovení § 60 odst. 1 a 2 zák. práce) vydat pracovníku jak potvrzení o zaměstnání, tak posudek o jeho pracovní činnosti. Zákoník práce 1) totiž neváže splnění této povinnosti na výsledek soudního řízení v případě, že pracovník podá žalobu o neplatnost výpovědi, ale na skončení pracovního poměru. Na tyto případy nelze vztahovat ustanovení § 61 odst. 1 zák. práce, které pouze stanoví, za jakých okolností vzniká pracovníku nárok na náhradu mzdy v případě, že pracovní poměr byl zrušen neplatně. I v případech, kdy soud po provedeném řízení potvrdí zamítnutím žaloby platnost skončení pracovního poměru, je třeba vycházet z toho, že pracovní poměr skončil dnem uplynutí výpovědní lhůty nebo doručením písemného projevu o okamžitém zrušení pracovního poměru, a musí být také splněna povinnost organizace podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 zák. práce. Skutečnost, zda pracovník napadne platnost skončení pracovního poměru, záleží výlučně na jeho úvaze; za tím účelem mu zákoník práce poskytuje tříměsíční lhůtu ode dne, kdy měl pracovní poměr rozvázáním ze strany organizace skončit. Pokud by měl být názor vyjádřený v rozhodnutích soudů obou stupňů považován za správný, pak by organizace neměla povinnost vydat potvrzení o zaměstnání a posudek o pracovní činnosti při skončení pracovního poměru, ale teprve po marném uplynutí lhůty uvedené v ustanovení § 64 zák. práce, nebo až po skončení sporu o neplatnost rozvázání pracovního poměru. Takový závěr však není možné dovodit z žádného ustanovení zákoníku práce ani předpisů jej provádějících.

Nelze také přehlédnout, že ustanovení § 25 odst. 2 písm. d) zák. práce opravňuje žalobce, aby v

případě, že platnost rozvázání dosavadního pracovního poměru pracovníka je předmětem soudního sporu, uzavřel pracovní smlouvu s jinou organizací. Tato jiná organizace by mohla na žalobci požadovat mimo jiné i to, aby jí předložil potvrzení o dosavadním zaměstnání a posudek o pracovní činnosti. Kdyby měl být správný názor uváděný oběma soudy v této věci, pak by tím žalobci mohla být zmařena příležitost k výdělečné činnosti u jiné organizace.

Nesprávný názor obou stupňů vedl k závěru, že v daném případě nelze použít ustanovení § 146 odst. 2 o. s. ř., ačkoliv ve skutečnosti byla žaloba podána oprávněně a zpětvzetí žaloby bylo způsobeno chováním žalované organizace, která svou zákonnou povinnost splnila teprve po podání žaloby. Z toho důvodu vzniklo žalobci právo na náhradu nákladů řízení.

Oba soudy tedy svými rozhodnutími porušily zákon v ustanovení § 146 odst. 2 o. s. ř. v souvislosti s ustanovením § 60 odst. 1 a 2 zák. práce.

1) zákon č. 65/1965 Sb. (jehož úplné znění se změnami a doplňky bylo vyhlášeno pod č. 55/1975 Sb.)